

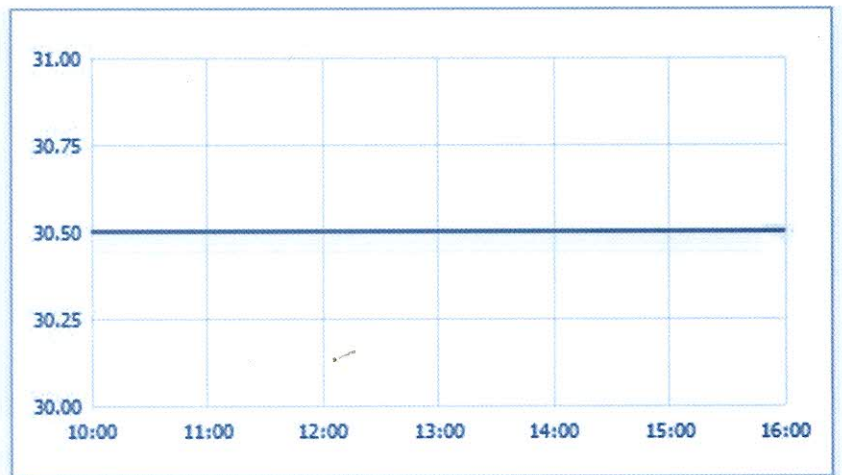
กานิต เก้าเอี้ยน

ใครเป็นคนกำหนด ราคาสินค้าเกษตร

มีใครเคยสงสัยบ้างไหมว่าราคาซื้อขายสินค้าเกษตรในตลาดที่เกิดขึ้นในแต่ละวันนั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร การเกิดของราคาแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี คือ 1. กรณีที่ไม่มีมีการแทรกแซงจากรัฐบาล 2. กรณีที่มีการแทรกแซงจากรัฐบาล

กรณีที่ไม่มีมีการแทรกแซงจากรัฐบาล ราคาซื้อขายที่เกิดขึ้นในตลาดแต่ละวันจะขึ้นอยู่กับปริมาณความต้องการซื้อเทียบกับปริมาณความต้องการขายรวมทั้งตลาด ซึ่งเกิดการความต้องการขายและความต้องการซื้อของแต่ละคนรวมกัน ราคาซื้อจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับการแข่งขันของตลาดซึ่งสินค้าเกษตรมักเป็นตลาดที่มีการแข่งขันกันมากทำให้ผู้ซื้อและผู้ขายแต่ละคนไม่มีอำนาจในการกำหนดราคาซื้อขายเองได้ตามใจชอบ โดยเฉพาะเกษตรกรผู้ขายแต่ละรายจะต้องยอมรับราคาตลาดที่พ่อค้ารับซื้อในแต่ละวัน ถ้าหากเกษตรกรยอมรับราคาตลาดก็จะสามารถขายผลผลิตได้หมด แต่ถ้าหากไม่ยอมรับราคาตลาดคือต้องการขายในราคาที่สูงกว่าราคาตลาดก็จะมีใครรับซื้อ เช่น สินค้าเกษตรประเภทข้าวเปลือก ข้าวโพดและยางพารา เป็นต้น เพราะสินค้าที่ผลิออกมาของเกษตรกรแต่ละคนไม่มีความแตกต่างกันมาก และมีปริมาณน้อยเมื่อเทียบกับปริมาณรวมทั้งหมดของประเทศในแต่ละฤดูการผลิตในแต่ละปี

ราคาซื้อขายสัญญาล่วงหน้า ข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2 Both Options (BHMR)

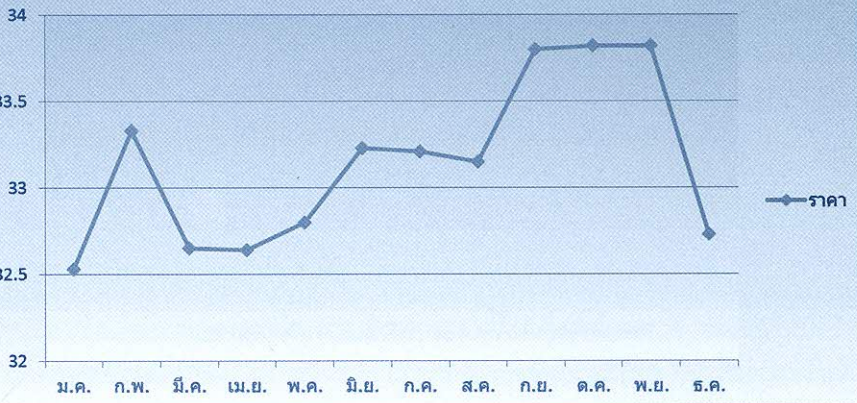

ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

วันที่เริ่ม SPOT	3 มีนาคม 2557
วันซื้อขายวันสุดท้าย	14 มีนาคม 2557

ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย <http://www.afet.or.th/2013/th/data/BHMR/quote-contract.php?contract=BHMR1403>

ราคาขายข้าว ปี2556

ราคาสินค้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

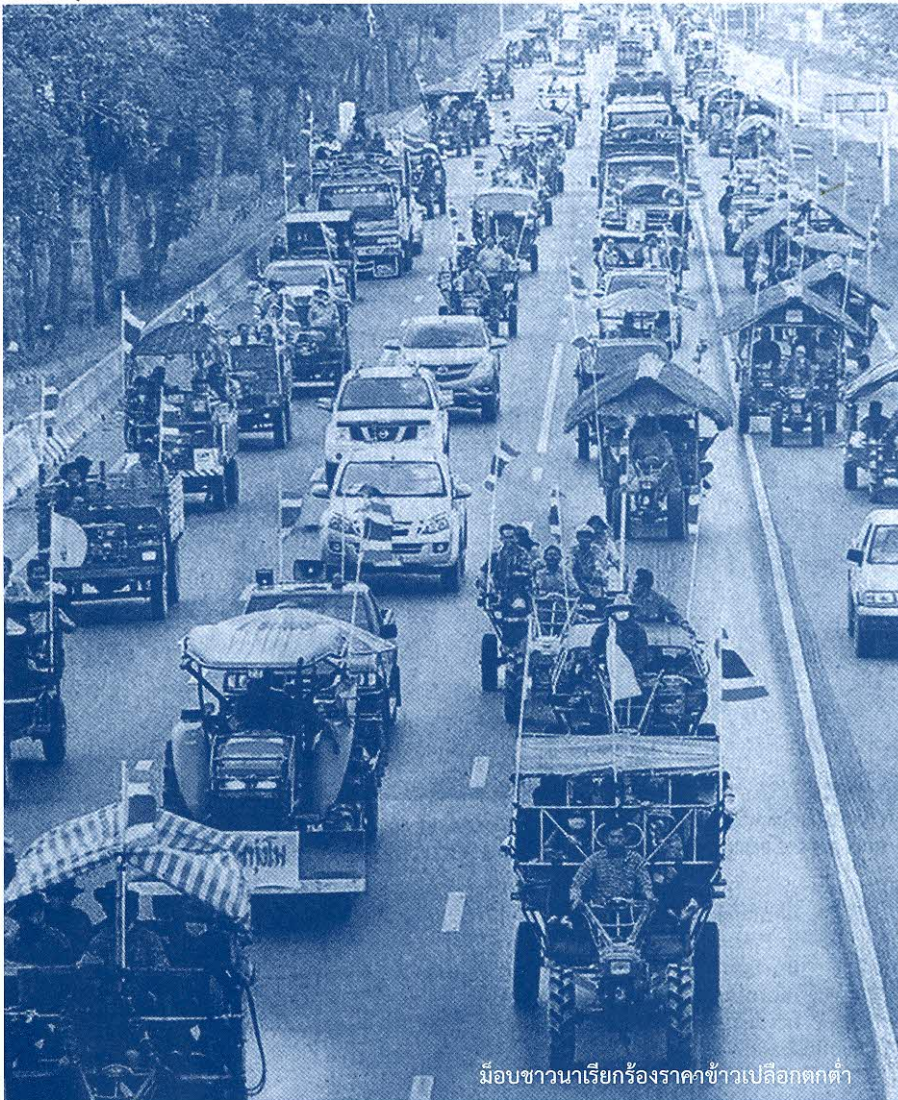
ให้นำข่าวสารไปเก็บไว้ในโกดังกลางเพื่อทยอยประมูลขายเพื่อหวังจะให้ราคาในตลาดเพิ่มขึ้น ทำให้รัฐบาลมีภาระค่าใช้จ่ายสูงมาก ทั้งนี้คว่าจำนำข้าวเปลือก ค่าเก็บรักษาและค่าบริหารจัดการซึ่งเป็นปัญหาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เมื่อรัฐบาลรับจำนำในราคาที่สูงกว่าตลาดมากๆ ก็คงยิ่งจูงใจให้ชาวนาผลิตข้าวมากขึ้นในรอบต่อไป ทำให้มีปัญหาราคารับซื้อข้าวเปลือกแก่ชาวนาอย่างในปัจจุบัน ซึ่งเป็นบทเรียนราคาแพงที่ต้องการเอาชนะกลไกตลาดโดยเอาผลผลิตไปเก็บไว้หวังจะให้ราคาตลาดสูงขึ้นซึ่งเป็นไปไม่ได้ยากและมีค่าใช้จ่ายมากเพราะสินค้ายังอยู่ในโกดังตลาดไม่ได้ขาดแคลนข้าวสารจริงๆ นอกจากนี้

ถ้าเป็นสินค้าที่ผลิตเกินความต้องการมาก ต้องมีการส่งออกส่วนเกินเพื่อให้ราคาภายในสูงขึ้นเช่นกรณีของข้าวสาร ถ้าหากเก็บข้าวสารไว้หวังจะให้ราคาตลาดโลกเพิ่มขึ้นยิ่งเป็นไม่ได้ เพราะมีประเทศคู่แข่งเมื่อเราไม่ขาย ประเทศอื่นก็จะขายแทนเราทำให้ประเทศไทยต้องเสียตลาดส่งออกข้าวให้แก่ประเทศคู่แข่งไปในที่สุด นอกจากนี้หากราคาข้าวสารในตลาดโลกเพิ่มสูงมากก็จะทำให้ประเทศผู้ส่งออกและผู้นำเข้าจูงใจผลิตเพิ่มขึ้นเพื่อการส่งออกหรือทดแทนการนำเข้าหรือไปบริโภคสินค้าประเภทอื่นทดแทน

ดังนั้นการช่วยเกษตรกรให้มีรายได้มากขึ้นโดยการเพิ่มราคารับซื้อ

โดยไม่สมเหตุสมผล จะไม่ยั่งยืนและจะเป็นภาระมากในเรื่องงบประมาณทางออกถ้าหากเกษตรกรยังผลิตสินค้าแบบเดิมๆ เช่นข้าวเปลือก ข้าวโพด มันสำปะหลังและยางพารา ซึ่งมีเกษตรกรผู้ผลิตจำนวนมากและเป็นรายเล็กการที่จะให้อยู่รอดได้และไม่ให้ถูกระทบมากจากกลไกตลาด ก็ต้องทำให้ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่ำหน่วยผลผลิตลดลง รัฐบาลหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหาวิธีการทำให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อหน่วยผลผลิตลดลง โดยให้การใช้ปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย สารเคมีต่างๆ และแรงงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตโดยตรงซึ่งขึ้นกับปริมาณที่ใช้และราคาที่ซื้อมาใช้ คือใช้มากซื้อแพงต้นทุนก็จะสูงไปด้วย และปริมาณและคุณภาพของปัจจัยเหล่านี้จะมีผลกระทบต่อผลผลิตที่ผลิตได้ ถ้าได้ผลผลิตมากขึ้นจากการใช้ปัจจัยการผลิตเท่าเดิมก็จะทำให้ผลผลิตต่อหน่วยลดลงได้ หรือการทำให้ได้มูลค่าของผลผลิตที่เพิ่มขึ้นมากกว่าค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการใช้จ่ายในการซื้อปัจจัยต่างๆ เหล่านี้มาใช้ จึงเห็นว่ารัฐบาลควรให้การสนับสนุนปัจจัยคุณภาพดีในราคาที่เหมาะสม จะยั่งยืนกว่าการใช้นโยบายเพิ่มราคาผลผลิตเพียงด้านเดียว

หรืออีกแนวทางหนึ่งเกษตรกรจะต้องผลิตสินค้าที่มีคุณภาพเป็นสินค้าที่มีความแตกต่างจากผู้อื่นในสายตาผู้บริโภคเป็นที่ต้องการของตลาด เช่น ผลิตสินค้าที่ปลอดภัยจากสารพิษ หรือ ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ต่างๆ ที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคก็จะสามารถขายได้ในราคาที่สูงกว่าสินค้าปกติทั่วไปโดยรัฐบาลต้องมีนโยบายสนับสนุนที่ชัดเจนทั้งด้านการผลิตและด้านตลาด

มือชาวนาเรียกร้องราคาข้าวเปลือกตกต่ำ